

ves; men vi have ikke fundet det passende her at gjøre noget Forslag til en saadan Lov, hvilket vilde være en ganske ny Lov og ikke en Omarbejdelse af den forelagte, hvorimod Initiativet rettest tages af Regjeringen.

Kierkegaard har afgivet følgende Votum:

Sagen i og for sig betragtet, gives der vistnok Adskilligt, som taler for, at Grundsætningen om almindelig og fuldstændig Samvittighedsfrihed, der er udtalt og høvdet i Danmarks Riges Grundlov, en Tidlang nærmest havde været at gjøre gjældende ad den administrative Vej og saaledes, at i Anledning af efterhaanden forekommende Tilfælde de tidligere Lovbestemmelser, der ganske aabenbare og umiddelbart vare i Strid med hiin Grundsætning, ved ministerielle Foranstaltninger bleve satte ud af Virksomhed. Og idetmindste turde Saameget være iøinesaldende, at baade den lovgivende Myndighed, dersom Forholdene havde kunnet udvikle sig saaledes, derved vilde være kommen i Besiddelse af betydelige Bidrag til den tilfredsstillende Løsning af dens nærforetaaende Op-gave: ved en omfattende og gennemgribende ret egentligen organisk Lov at ordne alt det, der vedkommer Troess- og Samvittigheds-Livets Forhold til det borgerlige Samsfund, — og at derhos de Kredse i Folket, hvor Trangen til Samvittighedsfrihed endnu ikke synes at være kommen til Beridsked, vilde lidt mere jævnt og ikke ligesom ved et Stød være blevne vakte der-til. Efterat det imidlertid er blevet Tilfædet, at der ikke blot har yttret sig Ønsker om, at den hidtilværende midlertidige Tilstand paa det omhandlede Gebeet idetmindste for en Deel maatte afløses af udtrykkelige Lovbestemmelser, men at disse Ønsker have foranlediget bestemte Lovforslag, som allerede ved den ene Afdeling af Rigets lovgivende Forsamling ere blevne fuldstændigen bearbejdede, og som nu foreligge Lands-thinget, stiller Forholdet sig formeentligen ganske anderledes. Thi deels følger det vel egentligen af sig selv, at den administrative Myndighed, efterat saadanne Forarbejder til en Lovgivnings-Afgjørelse have fundet Sted og have tjent til at aabenbare stærkt modsatte Anskuelser endogsaade øverste Grundsætninger angaaende, ikke længer vil kunne bevare den Sikkerhed og Ubesværgenhed, der maa forudsættes hos den, saalænge

Løsningen af forekommende Bæmskeligheder og den hele midlertidige Afgjørelse med nogen Rimelighed skal kunne lægges i dens Haand. Deels foreligger der jo, netop som Følge af disse Gjenstandes Behandling paa Rigsdagen, Øttringer af Ministeren for Kirke- og Under- visnings-Væsenet, der vise, at han ikke troer at kunne komme igennem de mødende Colli-sions-Tilfælde uden adskillige nye Lovgivnings-Bestemmelser.

Ligesom det imidlertid, dersom Rigtigheden af det her Øttrede anerkendes, turde være meget betænkeligt at lægge det foreliggende Lov-forslag tilside, saaledes har det derhos ogsaa, saavidt skønnes, ligesaa stor, om ikke større, Betænkelighed at vedtage samme aldeles, som det foreligger.

Ubetydeligt er saaledes allerede ingenlunde det, at Forslaget ikke udtrykkeligen giver sig tilkjende som, hvad det dog virkelig og væsent-ligen er, en aldeles midlertidig Nødhjælp, alene beregnet paa visse sjældne og forholdsvis en-felte Colli-sions-Tilfælde imellem den grundlovs-mæssigen bestaaende Samvittighedsfrihed og de ældre Lovbestemmelser. Thi, ligesom dette For-slag vitterligen er foranlediget og fremkaldt ved et tidligere, der var af et ganske andet Omfang og derfor ogsaa optraadte som bereg-net paa i det Hele at virkeliggjøre Grundlovens Bestemmelser om „Troess-Frihed“, saaledes vil det neppe kunne undgaaes, at det nu under Forhandling værende Forslag, dersom det ved-tages, trindt om i Landet vil blive anset for den forventede Lov om Religions-Frihed, hys-pigen vil blive paaberaabt som saadan, og som Indbegrebet af, hvad den lovgivende Magt i denne Henseende har troet at være tilstrækkeligt, og just derfor vil give en ny Anledning til at afvise ethvert yderligere Forlangende i Reli-gions-Frihedens Navn, samt til at forstøtke en virkelig lovbestemt Religions-Friheds Indførelse i det Ubestemmelige. Ganske er nu vistnok en saadan Misforstaaelse ikke at forebygge, navnlig fordi de menneskelige Misforstaaelser, og især de om aandelige Anliggender, ikke enten ude-lukkende eller endog blot fortrinnsvis have deres Rod i Forstanden. Men Saameget synes dog Grundlovens bestemte Udtalelse af Grundsæt-ningen om almindelig Religions-Frihed at fræve af